

1. NIVELL CONTEXTUAL

TÍTOL	<i>Wrapped Trees (Arbres embolicats)</i>
AUTORS	Christo Javacheff (Gabrovo, Bulgària, 1935) i Jeanne-Claude de Guillebon (Casablanca, Marroc, 1935)
ANY	1998
DIMENSIONS	
TÈCNICA	Intervenció a l'entorn
LOCALITZACIÓ DE L'OBRA	Berower Park, Riehen, Suïssa, del 13 novembre al 13 de desembre de 1998, en les immediacions de la Fundació Beyeler.
DADES BIOGRÀFIQUES RELLEVANTS	Christo Valdimiroff Javacheff va néixer el 13 de juny de 1935 a Gabrovo, una ciutat industrial al nord de Bulgària. Casualment, aquell mateix dia va néixer a Casablanca Jean-Claude, en el si d'una família de militars. El pare de Christo era propietari d'una fàbrica i la seva mare era secretària de l'Acadèmia de Belles Arts de Sofia fins que es van casar, l'any 1931. Gràcies a la seva mare, Christo es va familiaritzar de seguida amb la literatura i l'art russos i amb els gegantins decorats construïts en la Unió Soviètica entre l'any 1918 i 1921, per tal de commemorar l'aniversari de la Revolució d'octubre i celebrar el dia 1 de maig. En aquell moment, era freqüent que els estudis cinematogràfics de Sofia sol·licitessin la cooperació dels artistes en el disseny i la realització dels decorats. A Sofia, Christo va conèixer el director de cinema Sergei Vassiliev. La seva pel·lícula <i>Podvig po Ijdach</i> (1928), amb l'exaltació de l'esforç col·lectiu, li va impressionar molt. Aquest aspecte és el que Christo desenvolupa en tots els seus projectes. Va estudiar des de 1952 fins al 1956 a l'Acadèmia de Belles Arts de Sofia. Juntament amb els seus companys d'estudis solia dedicar els caps de setmana a embellir els paisatges que recorria l'Orient Express al seu pas per Bulgària, amb objecte d'impressionar els viatgers dels països capitalistes. La direcció del centre instava els alumnes a assessorar els camperols sobre la forma en què havien d'exhibir els tractors i altres màquines de forma afavoridora o la manera de cobrir els munts de fenc, per millorar el paisatge rural. El país va ser ocupat pels alemanys i després pels russos. L'any 1956, Christo es va traslladar a Praga i l'any següent a Àustria. Va estudiar durant un semestre a l'Acadèmia de Belles Arts de Viena i l'any 1958 viatjà a París. Christo i Jeanne-Claude es van conèixer a París quan tenien 23 anys. Christo es guanyava la vida com a pintor retratista i va pintar un retrat de la mare de Jeanne-Claude. A París, Christo va abandonar el seu cognom eslau Javacheff i va començar a signar les obres només amb el seu nom. Va començar a embolicar amb lona objectes d'ús quotidià com ampolles, cadires i fins i tot un cotxe, lligant-los amb cordills. La seva inquietud artística li portava a desenvolupar projectes cada vegada de més envergadura.

	L'any 1960 va néixer el seu fill Cyril i l'any següent realitzà el seu primer projecte per tal d'embolicar un edifici públic. Quatre anys més tard, es traslladaren a Nova York. La seva primera residència fou l'Hotel Chelsea, on s'allotjaven artistes, escriptors i compositors, però aviat s'instal·laren en un apartament al centre de la ciutat. Va començar llavors l'etapa dels seus grans projectes que els donaria reconeixement internacional. Des de 1994, firmen les obres com Christo i Jeanne-Claude, perquè consideren que el procés artístic que desenvolupen els inclou a ambdós. L'any 1968, a la quarta edició de la Documenta de Kassel, Christo va embolicar la substància més invisible i vital de totes: l'aire, en el projecte <i>Air Package 280 feet high</i>. L'any 1985 van empaquetar l'històric Pont-Neuf de París. L'embolcall que més polèmica ha suscitat fins ara és el del Reichstag, en Berlín, realitzat l'any 1995.
CONTEXT HISTÒRICO-ARTÍSTIC	Christo comença a treballar dins el moviment artístic <i>land-art</i>, desenvolupat durant els anys seixanta i setanta, principalment a Anglaterra i als Estats Units. El <i>land-art</i> persegueix la renovació de la relació entre l'home i la natura, actuant sobre ella en lloc de representar-la. No obstant això, la presència del públic a les obres de Christo és un element que el diferencia de la resta d'artistes d'aquest moviment. Els treballs de Michael Heizer, Richard Long, Robert Morris, James Pierce, Robert Smithson o Walter de Maria prescindeixen del públic i s'endinsen en la natura, participen de l'estètica del sublim propugnada per Edmund Burke. Per contra, un projecte sense públic no interessa a Christo, ell s'endinsa en contextos històrics, socials i polítics sempre diferents i sospesa cada vegada les relacions que s'estableixen amb el seu art. A la dècada dels seixanta, el <i>happening</i> i el fluxus van situar en primer pla la participació activa de l'espectador. No obstant això, aquesta participació es va limitar a un art d'acció a l'espai. Christo no busca simplement la participació i el consens del públic; en ell, les qüestions polítiques, socials, tècniques, legals i ecològiques dominen amb tanta força que (com a mínim durant la llarga etapa preparatòria i el muntatge) els criteris estètics queden relegats a un segon pla. La riquesa cromàtica dels seus projectes és hereva del fauvisme i de l'expressionisme, que reivindicaren durant la primera meitat del segle XX la resposta emocional suscitada pel color. El component escenogràfic sembla provenir de les construccions dissenyades pel cinema expressionista o les superproduccions de Hollywood.

2. NIVELL FORMAL

DESCRIPCIÓ	178 arbres coberts amb 55.000 metres quadrats del teixit de polièster que s'utilitza al Japó durant l'hivern per protegir els arbres del temps gèlid i 23 km de corda. El parc inclou gran varietat d'arbres: roures, alzines, pruners, bedolls, freixes, castanyers, cirerers, faigs, etc. L'alçada dels arbres oscil·la entre 2 i 25 metres i el seu diàmetre entre 1 i 14 metres.
	Jeanne-Claude s'encarrega de l'organització i l'administració dels projectes i Christo de la part més creativa. Escullen l'espai, majoritàriament espais urbans o llocs habitats. Elaboren un projecte d'intervenció a l'entorn a partir de plànols i croquis. Seleccionen els materials idonis (teixits, cordes...) i

PAPER DELS AUTORS	busquen empreses que puguin fabricar-los d'acord a les característiques del projecte. Per últim, demanen els permisos adients per modificar temporalment el lloc; s'han de resoldre també els aspectes relacionats amb la seguretat humana i la integritat del medi ambient. Els permisos comporten anys de negociacions i, de vegades, no s'aconsegueixen. Sovint han de pagar un lloguer de l'espai al govern corresponent. Amb les seves instal·lacions aconsegueixen canviar la nostra percepció d'aquell espai, ens conviden a contemplar-lo i admirar-ne la bellesa, sense interferir en les activitats quotidianes de la gent que viu als voltants. Jeanne-Claude i Christo no accepten encàrrecs, patrocinadors ni donació alguna per tal de realitzar les obres, això els permet una total llibertat d'actuació. Ells mateixos financen els seus projectes mitjançant la venda dels models a escala, dibuixos i apunts preparatoris. Tampoc accepten el treball de voluntaris, cada persona involucrada en la realització dels projectes rep el seu salari. Cal tot un equip de treball integrat per enginyers i treballadors capaços de muntar, tenir cura de l'estructura i desmuntar-la. Són respectuosos amb el medi ambient. Tots els indrets on han intervingut han estat retornats al seu estat original i en cap cas han resultat afectats la flora o la fauna del lloc. Són partidaris de reciclar, sempre que es pugui, els materials emprats. Per tal d'elaborar la memòria de cada projecte, utilitzen tècniques com la fotografia, l'audiovisual, l'estadística i els informes. Habitualment treballen amb el fotògraf Wolfgang Volz i seleccionen aquelles imatges que formaran part de les publicacions posteriors que ajudaran a finançar els projectes següents.
PAPER DE L'ESPECTADOR	L'espectador actua en el si de les estructures, anima el que és inanimat juntament amb els elements naturals: el vent, la pluja o el moviment de l'aigua. Pot escollir com i quan visitar les instal·lacions, pot fer-ho a peu o en cotxe, a qualsevol hora del dia o de la nit. L'obra pot contemplar-se "in situ", o bé a través dels mitjans de comunicació i també a partir dels dibuixos preparatoris, <i>collages</i> o gravats realitzats per Christo.

3. NIVELL INTERPRETATIU

ELS MATERIALS	Els seus materials són sintètics: teles i cordes creades per l'home però que al mateix temps ens recorden l'aigua, el foc, l'aire i la terra. La tela aporta una segona pell a les superfícies escollides, en aquest cas, els arbres. La tela és aèria, lleugera, permet que l'aire es desplaci per dins i per fora, introdueix per tant una dinàmica física a les obres. Edificis embolicats, com el Reichstag o el Pont Neuf, semblen respirar. Christo i Jeanne-Claude han treballat amb arbres des de fa molts anys. L'any 1966 van cobrir un arbre de 10 metres d'alçada que va formar part d'una exhibició al Stedelijk van AbbeMuseum in Eindhoven, Holland.
LES FORMES	El procés i el progrés de cada projecte formen part integrant de l'escultura final. La temporalitat de l'obra (generalment dues setmanes) és considerada pels artistes com un recurs estètic. Creuen que l'ésser humà sent un afecte

	especial per les coses efímeres i que aquesta característica ens genera una expectació i una urgència per presenciar-les. L'única permanència que busquen els autors és la de la memòria, que l'obra perduri en forma de narració oral explicada d'uns als altres.
CONSIDERACIONS DELS AUTORS	<i>Els meus mitjans són no només el paisatge, el mar i l'aigua, sinó també el component humà. A la gent li empenya que s'anomeni art al que faig. Diuen: "És una frivolitat, és atroç; no té res d'art". Però això significa que ja estan pensant en termes artístics.</i> Christo: Surrounded Islands , Fundación Caja de Pensiones, 14 de febrer-30 de març, Madrid, 1986, pàg.: 15.
CONSIDERACIONS CRÍTQUES	<i>L'originalitat de Christo radica en combinar els avenços tècnics del segle XX i l'era industrial amb inquietuds de l'era postindustrial com ara la recerca de la bellesa i el retorn a la natura.</i> Vaizey, Marina: Christo , Ed. Polígrafa, Barcelona, 1990, pàg.: 8.

4. RECURSOS

ON LINE	http://www.christojeanneclaude.net/ Pàgina web dels artistes. http://www.destino-x.com/artman/publish/christo.shtml Article sobre la manera de treballar de Jeanne-Claude i Christo. http://www.letraslibres.com/index.php?art=9304 Entrevista de Maite Iracheta als artistes. http://www.logopress.es/christoyjeanneclaudefundacioncanal.html Article de la revista digital Logopress sobre la pràctica artística i la biografia de Jeanne-Claude i Christo a propòsit de la seva exposició a la Fundació Canal de Madrid, del 6 d'abril al 9 de juliol de 2006.
BIBLIOGRAFIA	Christo: Surrounded Islands , Fundación Caja de Pensiones, 14 de febrer-30 de març, Madrid, 1986. Vaizey, Marina: Christo , Ed. Polígrafa, Barcelona, 1990.
PROCEDÈNCIA DE LA IMATGE	http://www.christojeanneclaude.net/

5. APLICACIONS A L'AULA

PREGUNTES ESPECÍFIQUES DEL GUIÓ DE COMENTARI	- Amb quin tipus de material s'han cobert els arbres? - En quina època de l'any creus que es va fer? - Quina funció pot tenir aquesta acció dels artistes? - Són formes estàtiques o dinàmiques? - Canvia d'alguna manera la nostra percepció habitual dels arbres? - Què ens suggereixen ara?
CONCEPCIÓ DE L'OBRA ARTÍSTICA	OBJECTIUS - Valorar el patrimoni natural i cultural. - Afavorir percepcions renovades del nostre entorn habitual. - Respectar el medi ambient. - Considerar el caràcter temporal o efímer de l'obra.

	- Incorporar el món real (objectes, llocs) com elements artístics.
REALITZACIÓ DE L'OBRA	PROCEDIMENTS - Intervenció plàstica efímera en un entorn urbà o natural. - Documentació de la intervenció mitjançant el dibuix, la fotografia, el vídeo, etc.